

CONGLOMERAATSARCHIEVEN

prof. dr. G. Kwanten 

Religieuze orden en congregaties kenden in Vlaanderen van de 19de eeuw tot in de jaren 1960 een grote bloei. Zij vormden veel en belangrijk archief, maar hadden zelden een geschoold archivaris in dienst. Wie zich met “de archieven” bezig hield, deed dat vaak vanuit een specifiek religieuze ingesteldheid en ging meestal erg documentalistisch te werk. Vaak werden diverse "archieffcollecties" aangelegd rond bepaalde figuren of bewegingen. In andere gevallen bracht men "het oud papier" van diverse huizen samen, zonder aandacht voor de specifieke ontstaanscontext van de stukken. Zo ontstonden diverse archiefconglomeraten die die conglomeraten en documentaire verzamelingen die niet alleen vanuit archivistisch oogpunt nauwelijks te beheren zijn, maar waarvan de inhoud die ook voor de onderzoeker vaak erg ondoorzichtig is.

Op basis van eerder opgedane ervaringen met het archief van de Vlaamse jezuïeten, lijkt het interessant om zulke conglomerataarchieven ook voor andere orden en congregaties nader te bestuderen, volgens archivistische principes te ordenen en te ontsluiten.